

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Lékó László ügyvéd által képviselt felperesnek a Szabóné dr. Dénes Éva ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 10.M.196/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 59.Mf.637.502/2008/8. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 59.Mf.637.502/2008/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek

- tizenöt nap alatt - 40.000 (negyvenezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében az alperes rendkívüli felmondása jogellenességének megállapítását, és az ahhoz fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte. A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 10.M.196/2008/7. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, őt 364.885 forint perköltség fizetésére kötelezte. A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 1988. augusztus 9-étől állt az alperes alkalmazásában, legutolsó munkaköre pénztárszolgálati vezető volt. 2007. november 22-én a V.P.K.B.P. az alperes bankfiókjában nyomozati cselekményt hajtott végre, ennek során a felperest őrizetbe vették. Az eljárás során hatósági tanúként az alperes egyik alkalmazottja járt el. A V.P.K.B.P. 2007. november 26-án kelt, és e napon kézbesített levelében tájékoztatta az alperes jogtanácsosát arról, hogy a felperes gyanúsítottként került kihallgatásra a Btk. 252. § (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő, a gazdálkodó szervezet önálló intézkedésre jogosult dolgozója által kötelezettségszegéssel, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette elkövetésének megalapozott gyanúja miatt. Az alperes jogtanácsosa ezen a napon tájékoztatta a munkáltatói jogkör gyakorló személyt a tudomására jutott információkról. Az alperes a 2007. december 10-én kelt rendkívüli felmondásával a felperes munkaviszonyát azonnali hatállyal megszüntette. Indokolása szerint a V.P. értesítése, illetve annak tartalma a munkáltató teljeskörű bizalomvesztését váltotta ki, mivel az egész bank működése, ezen belül a felperes munkaköre is bizalmi jellegűnek minősül, a történetekkel a bank jó hírneve is veszélyeztetésre került. A munkáltató semmilyen további körülményt nem látott elég indokoltnak ahhoz, hogy a munkaviszonyt fenntartsa, mert a banki munkakörök bizalmi jellege okán sem eredeti, sem más munkakörben való továbbfoglalkoztatásra nem látott lehetőséget, a büntetőeljárás

kimenetelétől függetlenül. A munkáltató - az eset jelen állapotában ismerhető összes körülményt figyelembe véve - alappal nem bízhatott abban, hogy a felperes a munkáját a jövőben a munkavégzésre irányadó szabályok betartásával munkáltatói, gazdasági érdekek szem előtt tartásával fogja végezni.

A munkaügyi bíróság által levont jogkövetkeztetés szerint alaptalan a felperes azon kereseti hivatkozása, mely szerint a rendkívüli felmondás kiadásával az alperes elkésett. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes felett munkáltatói jogkört gyakorló T.L. a V.P.K.B.P. 2007. november 26-án kelt, és R.A. jogtanácsos számára megküldött levélből szerzett tudomást a felperessel szemben megindított büntetőeljárásról, annak jellegéről. Igazolható módon T.L. 2007. november 26-án a hivatalos levélből értesült a felperes kötelezettségszegéséről, és az ettől számított tizenöt napon belül bocsáthatta ki az azonnali hatályú munkaviszony megszüntetést tartalmazó intézkedést, amelyre 2007. december 10-én sor került, azt a felperes számára december 11-én kézbesítették. Ennek megfelelően az alperes nem mulasztott határidőt, ezen okból az intézkedése nem jogsértő. A felperes keresetében foglaltakra hivatkozva a bíróság megállapította, hogy az alperes rendkívüli felmondását nem a felperes által elkövetett bűncselekményre, hanem a vele szemben, munkakörével összefüggésben elkövetett bűncselekmény megalapozott gyanúja miatt megindított büntetőeljárásra figyelemmel bocsátotta ki. Az egységes bírói gyakorlat szerint a munkavállaló által a munkaviszonyával összefüggésben elkövetett, a bizalom megingatására alkalmas súlyos bűncselekmény alapos gyanúja esetén - a tényállás teljes körű tisztázása hiányában is - a rendkívüli felmondás jogszerű. A munkaügyi bíróság érvelése szerint a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. tv. 13. § (4) bekezdésében rögzített szabály szerint a büntetőeljárás alá vont felperes nem is dolgozhatott a munkakörében. Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben továbbra is fenntartotta az álláspontját, mely szerint az alperes 2007. november 22-én teljeskörűen birtokába jutott minden információnak. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem folytatott le bizonyítást, és a felperest, valamint a munkáltatói jogkör gyakorlóját nem hallgatta meg. A Fővárosi Bíróság 59.Mf.637.502/2008/8. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, a felperest 50.000 forint másodfokú perköltség fizetésére kötelezte. A másodfokú bíróság megállapította, hogy a munkaügyi bíróság a tényállást helyesen tárta fel, és helytálló az arra alapított jogi következtetése is, ezért az ítéletet helyes indokaira tekintettel helybenhagyta. A fellebbezés kapcsán a másodfokú bíróság rámutatott arra, hogy a felperesnek az elsőfokú eljárás során nem volt bizonyítási indítványa. A másodfokú eljárásban arra hivatkozott, hogy a nyomozás során szerzett tudomást arról, hogy a pénzintézetben történt házkutatás nyomozati cselekményről az alperes vezetője soron kívül tájékoztatást kapott. A másodfokú bíróság a felperes

indítványára megkereste a nyomozást lefolytató V.p.k.b.p.-t, amely válaszából nem lehetett arra következtetni, hogy az alperes vezetője 2007. november 26-át megelőzően, bizonyíthatóan tudomást szerzett arról, hogy a felperest konkrétan mely bűncselekmények elkövetésével gyanúsítja a nyomozó hatóság. A másodfokú bíróság érvelése szerint önmagában abból a körülményből, hogy az alperes épületében házkutatást tartottak, és a felperest őrizetbe vették, nem lehet arra következtetni, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója tudomást szerzett a rendkívüli felmondás alapjául szolgáló körülményekről. Kiemelte, hogy a házkutatási jegyzőkönyv a Btk. 310. § (1) bekezdésébe ütköző, és a (4) bekezdés szerint minősülő adócsalás büntettét nevezte meg, amelyből a munkáltatói jogkör gyakorlója még abban az esetben sem következtethetett feltétlenül és biztosan a munkaviszonnyal való összefüggésre, ha a nyomozati cselekményről teljeskörűen értesült volna.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a fél személyes meghallgatása csak akkor szükséges, ha a tényállás felderítése érdekében az indokolt. Amennyiben a felek képviselői az ügyet írásban megfelelően előkészítették, és a tárgyaláson nyilatkozatot tesznek, a fél személyes meghallgatására nincs feltétlenül szükség. A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és annak megállapítását kérte, hogy az alperes rendkívüli felmondása jogellenes. A felperes fenntartotta azt az érvelését, amely szerint az alperes elkésetten adta ki a rendkívüli felmondást. Álláspontja szerint vizsgálni kellett, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója a felmondás okáról mikor szerzett tudomást, és kifogásolta, hogy már a korábbi eljárásban is kérte a munkáltatói jogkörgyakorló meghallgatását, amelyet a bíróságok nem fogadatosítottak. A felperes felülvizsgálati érvelése szerint az alperes 2007. november 22-én hivatalosan tudomást szerzett arról, hogy ellene büntetőeljárás indult, ezért 2007. december 10-én elkésetten gyakorolta vele szemben a rendkívüli felmondás jogát. A felperes sérelmezte, hogy a munkáltató intézkedése az Mt. 96. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozott, de az eseménysorozat, amely miatt a rendkívüli felmondást gyakorolták, illetve a bankban végzett tevékenysége között nem volt összefüggés azzal a cselekménysorozattal, amely miatt büntetőeljárás indult.

A felperes a munkaköri leírására hivatkozva előadta, hogy az adócsalás bűncselekmény elkövetése a lehetőségein kívül esett, a pénzmosás büntettének tényállását pedig nem valósíthatta meg. Kiemelte, hogy a rendkívüli felmondásban megfogalmazott indok vesztegetés volt.

Álláspontja szerint ha a büntetőeljárás megindulása miatti bizalomvesztésre alapított a rendkívüli felmondás, és utóbb kiderül, hogy a bűncselekményt nem a munkavállaló követte el, a munkáltató intézkedése jogellenes. Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását, és a felperes perköltségben marasztalását kérte. A Legfelsőbb Bíróság a

felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az eljáró bíróságok megalapozottan hivatkoztak arra, hogy a 2007. november 22-én a felperes munkavégzési helyén tartott nyomozási cselekményekből a vele szemben felmerült bűncselekmény gyanújára alappal nem lehetett következtetni. Az alperes munkavállalójának, aki hatósági tanúként a nyomozási eljárásban részt vett, a nyomozati cselekmény lefolytatása szabályszerűségének igazolása volt a feladata. Helytálló az a következtetés, hogy az alperes munkáltató bizalomvesztését - amely miatt az Mt. 96. § (1) bekezdés b) pontja szerint a rendkívüli felmondással élt - a V.P.K.B.P. 2007. november 26-án kelt értesítésében közöltek eredményezték. A levélben a nyomozó hatóság arról tájékoztatta az alperest, hogy a felperesnek a büntetőeljárás során gyanúsítottként való kihallgatására került sor, a Btk. 252. § (1) bekezdésbe ütköző, és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő, a gazdálkodó szervezet önálló intézkedésre jogosult dolgozója által kötelezettségszegéssel üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette elkövetésének megalapozott gyanúja miatt (alperesi ellenkérelem melléklet). A tájékoztatás szerint a büntetőeljárás során szükségessé vált annak ismerete, hogy a C.B. Zrt.-nél milyen belső szabályokat sért meg az, aki ismeretlen személyeket gazdasági társaságok banki adataival kapcsolatos hatósági megkeresésekről tájékoztat, illetőleg a bejelentési kötelezettség alá eső pénzfelvételek során anyagi ellenszolgáltatás fejében segítséget nyújt. A nyomozó hatóság kérte az alperes jogtanácsosát, hogy a büntetőeljárás eredményes befejezése érdekében a megkeresése teljesítéséről lehetősége szerint soron kívül intézkedjen. Nem bizonyított, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója a nyomozó hatóság 2007. november 26-án érkeztetett levelét megelőzően olyan ismeretek birtokában volt, amely a felperessel szembeni intézkedést megalapozta volna. Az alperes a nyomozó hatóság leveléből arról szerzett tudomást, hogy a felperessel szemben az intézkedésre üzletszerűen elkövetett vesztegetés megalapozott gyanúja miatt került sor. A felperest a bűncselekmény felderítése érdekében végzett nyomozásban hallgatták ki gyanúsítottként és a munkáltató bizalomvesztését a perbeli esetben nem befolyásolta, hogy később, a nyomozás lefolytatása után a vádemelés nem a nyomozás elrendelésekor megjelölt bűncselekmény miatt történt.

A felperes a munkaügyi bíróság eljárása során az alperes érdemi ellenkérelmére nem tett észrevételt, csak a másodfokú eljárásban kérte a munkáltatói jogkör gyakorlójának kihallgatását. Az indítványt a másodfokú bíróság - mint szükségtelent - alappal mellőzte, miután a nyomozó hatóság a Fővárosi Bíróság megkeresésére 2009. szeptember 1-jén kelt levele szerint a „házkutatás és elfogás tényéről a C.B. Zrt. tudomással bírt, azonban a C.B. Zrt-t a nyílt, illetve a titkos nyomozásunkról nem tájékoztattuk" (levél). Helytállóan fejtették ki az eljáró bíróságok, hogy a kialakult

bírói gyakorlat szerint olyan esetben, amikor a munkavállaló által a munkaviszonyával összefüggésben elkövetett, a bizalom megingatására alkalmas súlyos bűncselekmény alapos gyanúja merül fel, amelynek tényállását a munkáltató rövid időn belül nem tisztázhatta, a rendkívüli felmondás jogszerű (EBH.1999.147.).Az eljáró bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékokat összességében helytállóan értékelték (Pp. 206. §), és álláspontjukat részletesen indokolták a jogszabályok helyes megjelölésével (Pp. 221. §). Ebből következően a felülvizsgálati kérelemben felhozottak jogszabálysértés megállapítására nem adtak módot [Mt. 96. § (4) bekezdés].

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős határozatot a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján köteles az alperes felülvizsgálati perköltségének megfizetésére.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az adott ügyben még irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2011. február 23.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelül: Nné tisztviselő